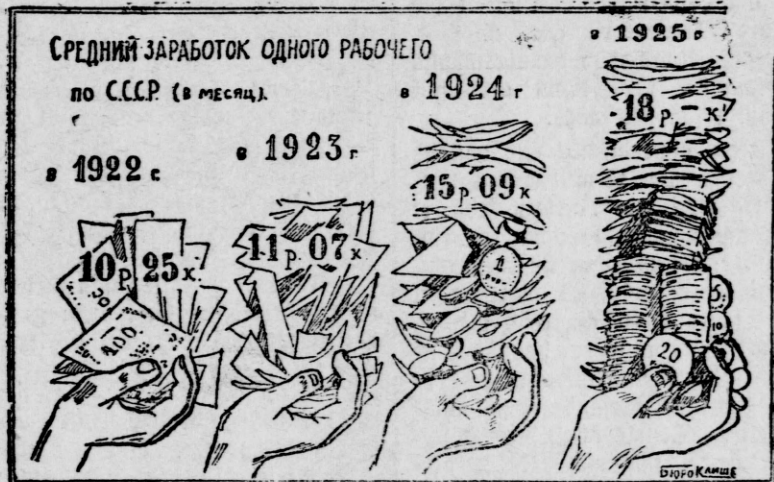

Edasi

Kuuilmiste ja tellimiste hinnad	
Kuuilmamine	Tellimine
esimesel lbf. 3 r. fuil.	Hinnades 1 fuu — 1 rbl.
viimajel „ 1 „ „	aasta — 11 rbl.
teismisel „ 6 „ „	Maal 1 fuu — 50 kop.
l. har. a. fuil. 20 f.	aasta — 5 rbl. 50 kop.
E. Kirjast. ühikute kiirnetele ja kollekt. tellides 15% odavam.	

8. anstalt

Ukraina tervise statistika büroo teatab, et vaatamata niistuse vähesusest on orasi feisuford 15. aprillini paranenud. Tali- rufki feisuford fogu Ukrainas on paran- nud 4—12 protienti. Uldiselt mõis ürelde, et rufki feisuford Ukrainas on tefkmine ja nufi feisuford alla tefkmift. Warajafe fewoodife fülvi tohta on teateid ainult Odeffa tubermangust, fus juminiju ja faer armatafje 2,9 ja oder 3,2 balli pääle.

Õlaltoodud võrdlustabelil näeme, kuidas tõuseb tööliste keskmise tööpäa
 E. N. W. Liidus

Päämine ülesanne.

Suureks takistuseks meie rahwamajanduse arengematuses on meie mahajäämine.

See ilmub itta selgemini nähtawamale selle järele, mida kiiremini rahwamajanduse waresoon tujukub. See mahajäämine lüftab meie suurtööstuse tagumisele plaanile miljoniite wäikewalmistajate ees. See takistab meile kõhe, täies ulatuses talurahwale näidata ühiskondliku suu- walmistuse kasu.

Ta sunnib meid kaubseid teesid mõõda küla koopereerimisele minema, sunnib meid teataval määral lubama põllumajandusliku kapitalismi arenemist — palgatöö, rendi jne. näol.

Üldilbulise kontwennentse ette pandub parteilise ülesehituse resolutsioon tähenda- dab täiesti öieti, et „mõista seda, et meie murrangu ajajärgul elame, on kõi- kide partei liikmete tähtsam ülesanne.“

Meie majanduslik ja ühiskondlik arenemine läheb keerulisi teesid mõõda. Ühelt poolt on meie rahwamajanduse arenemine tõstnud suurtööstuse ja töö- listeklassi tähtsust majanduses ja ühis- kondlikus elus. Teiselt poolt näitab see- sama tõus nende majanduslikkude abi- nõude ja organisatsiooniliste wormide puudulikkust, mida meie seni kasutanud oleme majandusliku elu juhtimises. Mõis- tetaw, mis see on sünninud: wahetord suu- walmistuse ja wäikemaaharija wahel on kahe klassi — proletariaadi ja talurahwa wahetord.

Pärastusena tsarismilt ja kabanluselt pärifine meie ebaühtluse maa ja linna majanduslikus ülesehituses. Mõisnikkude maade arajastamine talupoegade wahel häwitab selle ebaühtluse toetuse mõis- nikkude poolt.

Kuid wahel sellest. Tõsta wäikest talu- poja majapidamist ühiskondliku suurma- japidamise tasapinnani — jarnane on meie kui rewolutsioonilise proletariaadi ajalooline ülesanne. Kuni meie seda ei ole kätte saanud tehnikaga ja talupo- gade hulkade isetegewuse läbi, peame meie teataval määral leppima osa talu- poegade majanduse tõstmisega kapitalisti- likul teel.

Gnefistki mõistetakse, et meie kõige tähelepanelisemalt selle järele jälgima peame, et ülestertiw kulaklik ollus test- miste ja tehwtalupoegade majandusliku alust mitte ei lõhuts.

Weel enam. Just kooperatsioonist pea- wad kehwa ja testmised talupojad ene- sele kaitset otfima. Siin peawad nab

Eesti haridustööliliste tähelepanemiseks!

Hariduskommissariaadi Eesti keikbüroo korraldab mailku sees Leningradis Eesti Pedagoogilise Tehnikumi juures kahekuulised kooliõpetajate ettewalmistuse kursused 30 ini- mese jaoks.

Samal ajal korraldatakse ka kahekuulise- line kooliõpetajate etskurfsioon Leningradi — 15 inimese jaoks.

Kursuste ja etskurfsiooni algus 25. mail s. a. Kandidaatide wäljawaalikul kurjustele tu- leb eesõigus neile kooliõpetajatele anda, kes ettewalmistusel weel kordagi käinud ei ole ja jeda kõige rohkem wajawad.

Jga aasta kordumate wäärnähutuste ära- hoidmiseks — palga mitte õigel ajal wälja- maksmise, jama ka jõidukulude katmise su- tes on kõigile kubermangude haridusosafon- dadele ette kirjutatud, kõigile kurjustele õit- watele kooliõpetajatele nende palt ja tee- kulud aeglasti kahe kuu eest ette maksta.

Päale selle peetakse Leningradis 25. — 28. mail ülemaaline Eesti kultuur- ja poliit- hariduslikkude tööliliste konwerents ära.

Päewakord:

- 1) Eise- ja wäikepoliitiline olukord — sm. Zial.
- 2) Partei ja nõukogude walituse üles- anded külas — sm. Pintsjel.

Leidma oma majapidamise tõstmise tõste- tangi.

Teataval määral oli meil uus majan- duspoliitika seni linna eesõiguseks. See ei kõlba enam.

Kui „riitlik kapitalism, kes organisee- rib wäikewalmistajaid proletariaadi diktuuri majandusliku tugewnemise huwides, on lähemaks ülemineku otfimeks sotsialismile, siis ei tule mingil tingimi- misel küla ringjoosku poolkinnises seis- korras pidada. Earnafel korral libiseb ta tergemini riitliku kontrolli ja orga- niseeritud mõju alt ära.

Tarwis alati filmis pidada Lenini poolt näidatud rada:

„10—20 aastat õiget wahetorda talu- rahwaga — ja kindlustatud on mõit üle- ilmitus ulatuses (isegi proletaarse re- wolutsioonide aegluse juures), wastafel korral 20—40 aastat walgetaardliku terrori kannatust.“

Traktorite, rana, manufaktuuri odawa walmistusega peame meie häwitama oma mahajäämist, et jädawalt purustada ja wälja juurida kõiki kapitalismi idusid meie ühiskonnas.

3) Nõukogude walituse rahwuspoliitika (nõukogude walituse töö rahwusliku kultuuri alal) — sm. Palwadre.

4) Urjanne ja wäljawaated haridustöö- eestlaste keskel — sm. Baidno.

5) Sotsiaalsete kaswatusesi — sm. Wallner.

6) Töö noorte keskel ja noorte pione- ride liikumine — sm. Linholm ja Brandt.

7) Poliit-hariduslik ja ühiskondlik töö külas — sm. Triter.

8) Eesti kirjanduse küsimused — sm. Pe- terjon.

9) Tööswad asjad.

Saadikute komandeerimise juures sellele konwerentsile tuleb rohkem rõhku panna po- liithariduslikkude tegelaste saatmise päale.

Kõik kurjandid, etskurjandid ja konwe- rentsi ojawõttjad peawad ilma hiljaksjää- mijeta 25. maini kohale jõudma (Lenin- grad, Waskili Saar, 1. liin, nr. 52, Eesti Pedagoogiline Tehnikum) kõigi wastawate paberitega (komandeerimise tunnistus, isiku tunnistus, sõjawäe arwele wõtmise kaart jne.)

Ülespidamine ja korter kõigile kurjanti- dele, etskurjantidele ja konwerentsi saadiku- tele keikheha kulul. Ebidu- ja teekulud aga kohtade, s. o. kubermangu haridusosafondade kulul.

Kõigi ülemaanimetatud ettewõtete läbi- wiimiseks on sellekohased ringkirjad kohta- dele wälja saadetud.

Kohtade jaotus konwerentsile:

1) Leningradi kubermang . . .	14 kohta
2) Dinkwa . . .	4 "
3) Nowgorodi . . .	4 "
4) Põhja-Düüna . . .	1 "
5) Iwri . . .	1 "
6) Jaroslami . . .	1 "
7) Põhja-Kaukaasia maakond . . .	2 "
8) Krimmi wabariif . . .	1 "
9) Sakja . . .	1 "
10) Abhaasia . . .	1 "
11) Samaara kubermang . . .	1 "
12) Uljanowi . . .	1 "
13) Saramowi . . .	1 "
14) Baidchiri wabariif . . .	1 "
15) Wologda kubermang . . .	1 "
16) Wõdja maakond . . .	1 "
17) Kirgiifia wabariif . . .	1 "
18) Eiber . . .	3 "

K o k k u 40 kohta

Kooliõpetajate ettewalmistamise kursustele:

1) Leningradi kubermang . . .	11 kohta
2) Dinkwa . . .	3 "
3) Nowgorodi . . .	3 "

4) Iwri kubermang . . .	1 kohta
5) Brjanski . . .	1 "
6) Karatjehowo-Esherkeside aut. maakond . . .	1 "
7) Uljanowi kubermang . . .	1 "
8) Wiitebski . . .	1 "
9) Krimmi wabariif . . .	1 "
10) Esherepowetsi kubermang . . .	1 "
11) Põhja-Kaukaasia maakond . . .	2 "
12) Abhaasia wabariif . . .	1 "
13) Sakja . . .	1 "
14) Saramowi kubermang . . .	1 "
15) Põhja-Düüna kubermang . . .	1 "

K o k k u 30 kohta

Kooliõpetajate etskurfsioonist osa- wõtjatele:

1) Leningradi kubermang . . .	4 kohta
2) Dinkwa . . .	2 "
3) Nowgorodi . . .	2 "
4) Jaroslami . . .	1 "
5) Põhja-Kaukaasia maakond . . .	2 "
6) Krimmi wabariif . . .	1 "
7) Abhaasia . . .	1 "
8) Põhja-Düüna kubermang . . .	1 "
9) Baidchiri wabariif . . .	1 "

K o k k u 15 kohta

Har. Kom. Eesti keikbüroo.

Nõukogude maalt.

Töötatööliliste saatmine töö kollektiividesse.

Moistwa kinnituskasjad kawatsewad saata 1000 töötatöölisi, kes asuwad tema toetussummadel, Moskelpromi (Moistwa põllutööstuse ühijuse) kollektiividesse. Töö- tatööliliste töö kollektiividesse saatmise ees- märkeks on mitte ainult parandada töötatööliliste ainelist seisuforda, waid ka tõelist kontrolli saada töötatööliliste abiraha saa- mise tarwiduse üle.

Willa wäljawaadu.

Efimest korda päale imperialistlikku sõda uuendab Riigitaubandus willade webu wäljamaale. Wranes hää müügivõimalus wäljamaale, eriti Inglismaa turgudel mõ- nebele meie willa foridele. Riigitaubandus hattas neid ülesõitma Põhja-Kaukaasias, Eiberis ja Keik-Mafias.

Neil päewil jaadab Riigitaubandus esi- mese jaadetuse willa, 50 tuhat punda Ing- lismaale, umbes 12 miljoni rubla wäär- tuses.

Selle jaadetuse kiire äramüügi järele korraldab Riigitaubandus laiemalt selle aine wäljawaadu.

Esimene mai Eestis.

P. Peterson.

10

1922 aasta.

Sõda lõppes 1920 a. algul ja kahe järgmise aasta wältel läheb elu Eestis majanduslikult enam-wähem harilikudesse roobastesse, kui- wõrd ta üleüldse wõib säälsetes tingimustes harilikudesse roobastes olla. Osalt sõjahaawade parandamiseks wäliskapitaali abiga ja osalt Nõukogu-Wenemaa tellimiste tõttu näeme Eesti kodanluse ametlikkude arwude järele tööliliste arwu kaswu. Kodanluse arwustik räägib, et kogu riigis on 2914 (selle hulgas ka kingsepa tööload jne.) ettewõtet, kus töötawad 31.544 töolist. Muidugi on see arw üks säärastest, mis nõuab arwustawat lignemist. Ei ole kaht- lust, et mõnelgki tööstusalal, nagu elatustarbete ja maitseainete all, on ka peremehekesedki tööliliste hulka wõetud. Tallinna päale langeb selle arwustiku järele üle 10.000 töölise.

Samal ajal näeme, et ametiühisuste ümber- organiseerimisel, mille kohta osalisi kokkuwõt- teid tehti 1922 a. mais, suureneb ka organisee- ritud tööliliste arw. Ajakiri «Töö» kirjutas 20. mail nr. 5 Tallinna ametiühisuste kohta, et «eriti wiimasel ajal näeme tuntawat tõusu töölisteühis-uste liikmete kaswamises, mis tunnustust annab töölisteühisuste energilisest tegewusest ja Tal- linna tööliliste klassiteadwusest». Ametiühisuste liikmete arwu kohta üksikutes metallitööstuse wabrikutes ja töökodades näeme, et liikmete arw kaswas 1. maiks 1922 a. 3332 liikmeni, kuna eelmisel aastal ainult 1833 liiget oli. Kuid kaugelgki ei olnud weel kõik töölised ameti- ühisuste ümber koondatud ja «Töö» kirjutas edasi: «Weel pole kõik Tallinna töölised oma ühisuste ümber koondatud. Weel on neid, kes oma loidusega klassiwaenlaste kurnamise tööd kergendawad. Wiimane aeg on astuda ka neil töörahwa ühisesse wäerinda».

1. mail 1922 a. oli iseloomustawaks nähtu- seks see, et siin Eesti komnoorsoo ühing kõige tegewamalt ja suuremalt teiste aastatega wõr- reldes wälja astus. Oma üleskutses 1. maiks seadis keskkomitee järgmised erilised nõudmi- sed üles:

«4-tunniline tööpäew 14—16 aastastele! 6-tunniline tööpäew 16—18 aastastele!

Tööpalk, mis wastaks inimesewäärilisele ülespidamisele! Kollektiiv-leping!»

Ühes kogu töölisklassiga nõuawad noored proletaarlased 1. mail oma klassiwaenlastelt, kelle ikke all ametlikkude andmete järele üle paari tuhande noore proletaarlase wabrikutes ja töökodades waewleb:

«Wabaks poliitilised wangid — töölisklassi eelwõitlejad! Kohtu alla 115-ne tööliliste esitaja prot- sessi sepiitsejad!»

Kommunistliku partei, ametiühisuste ja noor- soo ühingu energilise tööga kindlustati 1922 a. laialine meeawaldus, millest paarikümne tu- handeline töowägi osa wõttis. Nuhid, nagu nende kohus kodanlikus riigis, olid igal pool walwel ja tegid takistusi meeawaldajatele. Aga nad olid jõuetud meeawaldajaid takis- tama. Ainult üksikuid õnnestas neil wangis- tada, nagu Linkhorst, kes oma läinud tegewuse päale waatamata kohe üle õõ äraandjaks sai ja oma partei, mille keskkomitee liikmeks ta oli, organisatsioonid ära andis. Selle äraandja kää läbi langes päew päale 1. maid Eesti töö- listeklassi eestwõitleja sm. Wiktor Kingis- sepp. 3. mail surmati teda Eesti opritshni- kute poolt.

1923 aasta.

«Wõitlus ühise wäerinnaga kapitaali päale- tungimise wastu, uue sõja ähwardus rahwuswa- helise fascismiga», — säärase hüüdsõna andis Kom. Internatsionaal 1. maiks 1923 a.

Päale 1. maid 1922 a. laulis kaitsepolitsei igal nurgal, et kommunistlik liikumine on juurtega Eestist wälja kistud. Sellest paljastasid ka laia suuga kõik kaitsepolitsei häaleforud — kodanlik ajakirjandus. Sm. Wik- tor Kingissepa ja terwe rea teiste partei seltsi- meeste wangistamine, trükikoja sissekukkumine, hiljem teiste seltsimeeste sissekukkumine jne. — kõik see oli säärase pildi annud kodanlikku- dele unistajatele prowokaatori Linkhorsti hää- südamliku äraandmise tõttu.

Hoopis teine pilt tõuseb meie ette 1923 a. Kommunistlik liikumine ei ole sugugi juurtega Eesti tööliselikumisest wälja kistud, waid ta on sinna weel sügawamale sisse kaswanud. Waatamata järjekordsete rüüstamiste päale, mida kaitsepolitsei korraldas töölisklassi eest- wõitlejate — kommunistide kallal, sai töörahwa ühise wäerinna nimekirja 2-se riigikogu walimi- sel 1923 a. mais üle maa 43.000 häält, mis ligi- kaudu ühe kümnendiku hääle üleüldisest ar- wust wälja tegi. Üksi linnades saadi wolikogu walimistel üle 30.000 hääle.

1. mail 1923 a. tegi Eesti töölisklass üle maa suure meeawalduse tõusikkodanluse wa- bariigi poliitika wastu. Meeawaldused olid kõigis linnades. Tartus läks lugu nii kaugele, et kapteni härrad töölisi kolkisid ja rongikaigu kallal wägiwalda tarwitased. Töölise ühisused korraldasid isegi maal mai puhitsemist, mida aga hoolas politsei igal pool takistas. Aga po- litsei takistamiskatsed ei kohutanud töowäe liik- meid. Nad jõudsid igal pool oma eesmärgile. Eesti töölisklass näitas 1. mai läbiwiimi- sega 1923 a. oma klassiwaenlasele, et teda ei kohutanud järjekordsed weretööd, waid ta sammub kindlalt ja julgelt edasi oma eesmärgi poole — töörahwa wõimu poole.

Töölisnoorsugu oli ka siin oma wanemate seltsimeestega ühes reas ja tegi esimestes ri- dades tööd. (järgneb).

Suuriwahenag ja poliit- hariduslik töö maal.

Harilik nähtus on, et kowabel, põllutöö algusega igasugune kultuur- ja poliithariduslik tegevus lõpeb, mis sellepoolet ka loomulik, et põllutöö kõik aja enese päale wõtab. Selle järelduseks on, et sügisel pea iga koolis, iga punases nurgas, iga koolis poliithariduslik tegevus otjast päale peab algama, ilma et mõõdunud talwine tegevus mingit lüli järgmisele sügisel, mil tegevus uuesti algab, üle annaks. Seejulgune oluford ei ole aga loomulik, sest seega on palju jõudu, palju tööd ja waewa asjata raisku läinud.

Tingimata peame töö nii sissejeadma ja korraldama, et suwel väljaspool klubi ja kooli seinu jeda wabas õhus jattame, mis talwel õppinud oleme. Selleks on eestkätt tarwilik, et klubi, punases nurgas, lugemistoad ja koolid juwe tööplaani juba nüüd kogu seaksid ja selle läbiwõimiseks teatud aktiivi, j. o. klubi jne. tegewaid tegelasi ette walmistaks.

Meie teame, et iga asutuses teatud hulk inimesi on, kellele pääl pääasjalikult kogu töö raskus lajub. Need inimesed, ehk teistiti öelda, jeda aktiivi tuleb suwel tegewuses hoida. Eriti tähtis on selle aktiivi koostoidmine, kes talwe jooksul põllumajanduslikus ringis töötas. Temal awaneb juba lewade tegelik tööpõld talwel omandatud teadmiste pratilisteks katseteks, näit. katsepõllu organiseerimises, nõu- ja näpunäidete andmises nende talupoegadele, kes ringi tegewusest osa ei wõtnud, samuti näituste korraldamine jne.

Kuid wäheha tähtsusega pole ka näite-, laulu-, muusika- ja teiste jarnaste ringide koostoidmine, et juwe jooksul ettetulewaid pühafid ja puhlepäewafid ettevalmistatult wastu wõtta ja pidada.

Harilik nähtus on, et noorjugu talwajel puhlepäewad kasutalt ja otstarbekohatult mööda saadawad, teineword koguni ja õige jagedasti, kõiksugu pahade mõjude alla jattuwad.

Need nähtused on jeda jagedamad, et klubide jne. töö suwel täiesti seismas on ja noorjool, niisama aga ka wanadel mingit kõlbulisemat ajawõidet üle ei jää.

Et jarnast ülesannet võimalikult üle läbi wiia, selle juures ei ole kahtlust. Kõngikäigud muusika ehk laulu saatel wabas loodusesse, wäikefied kõned, lõbujad näite-ettefanded, sport jne., päale selle mängud ja tantjud muruplatsidel, see kõik huwitab nii noori kui wanu ja hoiab mõnegi samogonni pudeli juurest eemal. Päale selle hoiawad seejulgused ettewõtted noorjugu alati pingul ja igalühel on huwi järgmise puhlepäewaks midagi huwitawamat väljamõelda ja ettefanda. Kuna suwel kinnabest palju suwatajaid maale jõidab, tuleb iseäranis neid tegewusesse tõmmata. Sellega loome kindla lüli sügisel hooajale, hoiame tegelased koos ja areneme ka juwe kessel. Wuudugi tuleb igasugustest raskustest ära hoida ja püüda, et noorjugu tõesti tegewusest huwitatud oleks.

Ulwastafes propagandas tulewad pühad ära kasutada, mis juwe aja sees ette tulewad, nagu juwiste (neli) püha, taewaminemise päew, siis rahwapäwad Jaani, lõikuse, metsa jne. päewad.

Särjelikult peawad kõik abinõud tarwitufel olema, et juwine wahenag kultuur- ja poliithariduse töös kaduma ei lähels ja sügisel otjast päale ja uute jõudubega alata ei tuleks. Jõudu tuleb koos hoida ja kõigiti sellele rõhutada, et ainuüksi raskustest asjata kaotigi ei lähels.

Esolewatel rahwapidudel, mis Leningradi kubermangus ära peetajele, olgu neel aktiivid letpunktideks. —ite—

Oraste seisuford Wõhja-Lääne oblastis.

Oblasti maawalitjuse andmete järele on talioraste seisuford Leningradi kubermangus: ruffi — 3—4 balli, seemne protfendiga pool. Tsherepowetji kub. — 3—4 balli, Nowgorodi kub. — ruffi 3—4 balli ja nifu — 2 balli soomaadel. Wihwa kub. — ruffis 4 balli ja nifu — 3—4 balli. Nistifheina ja teiste külwi heinade seisuford on rahulolaw.

Wihmad parandawad suuresti talioraste seisuforda.

14. üleliiduline partei konverents.

Sm. Tjurupa aruanne põllu- majanduse malfust.

Sm. Tjurupa toob rida arwusid ette, mis näitawad, et põllumajanduslik malf rühus jeni liig raskelt talupoja majapidamise päale. Nõufogude wõim ja kommunistlik partei, tulles wastu talupoegadele, otjastas wähenemada lääselewal aastal põllumajanduse malfu 470 miljoni rubla päält 300 miljoni rublani. See annab talupoegadele võimalust oma majandust parandada põllutöömasinate ja riistade muretemisega, juguloomade soetusega, kultuuralistele seemete otimisega jne. Sellest 300 miljoni antakse 100 miljoni walla eelarwetele, et waldade majandust kindlustada. Need 100 miljoni antakse kohtadele mitte põhimafju juurelisamisega, waid malfust wäljaeraldamisega.

Sm. Tjurupa järele küsimuse üles, kas wõib riit ilma kahjuta jarnast põllumajanduse malfu lahendamist ettewõtta, nagu jeda 470 miljoni päält 300 miljoni rbl.? Seda tähele pannes, et iga aastaga teeb põllumajanduslik malf itka wäitfema protfendi üldisest riigi sisetulekust wälja, arwab Tjurupa, et riit wõib jeda wähenemada ilma hädaohuta ära fanda. Nõufogudewõim ja kommunistlik partei wõtawad kõik abinõud tarwitusele, et kõrwaldada tehnilisest puudusest malfu sissenõudmises. Näitaks ei teadnud jeni talupojad kuni wilja lõikufeni, kui palju neil malfu tuleb. Nüüd antakse talupoegadele võimalus juba ette teada, palju temal malfu tuleb.

Teine malfu iseäraldus on loomade malfustamine. See osa on eriti mitte populäärne talupoegade kessel. Uus fard näeb ette karjapidamise majapidamistes loomakaswatusse raionides wilja ümberhindamisi loomade päale. See wähenemada tähtselt malfufoormat, mõnel juhul iegi fage-folmekordfjelt.

Wõeti ka määrus wastu, et loomade malfustamine wähenemada eelmise aastaga wõrreldeks. Wuudugi peab riit kõik abinõud selleks tarwitusele wõtma, et malf oleks õigel ajal täielt malfitud. Kuid partei loeb omalt poolt tarwitufeks karistuse abinõusid wähenemada mitte õigel ajal ja mitte täielt malfu malfmisi korral. Malfu sissenõudmises talupoegadelt tuleb katfeda malfu malfja majapidamist. Ei tohi tarwitada trahwe ja areste, mis tõsifelt ja jalgelt seaduses ei ole ette nähtud.

Gestlased S. M. W. Liidus. Millega jeda seletada?

(Rudrowa asundus, Dudowa kreis, Leningradi kubermangus).

Puhlepäewal, 19. apr. päale „jumalateenistust“ pidi olema Rudrowa koolitruumides kõne „S. M. W. fife- ja wälis-poliitika“, kuid ei inimesed, kes kirjaturumist, mis kooliga ühe katuse all asub, ainult mure päale tulid ja arutama hakkasid, kas minna kuulama wõi mitte, lõppude-lõpuks soowitati jeda korraldada 21. apr., millega ka kõneleja nõus oli.

Tähendatud päewal ilmus päale 4 tunnikse hiljaks jäämise koosolekule 25 inimest, kuid kõne kufus kaunis elawad mõtewaldused wälja ja asunifud awalbasid paljude ühiskondliste nähtuste üle oma arwamisi, ning lõpuks iegi soowisid, et jarnafid koosolekuid jagedami korraldaks. Kuid tekkis tingimised küsimus, millega siis jeda seletada, et ofawõtt nõnda wäite oli? Elaw ofawõtt läbirääkimistest

Salafaua wedajatel ja kontrrewolutsionääridel ei pea olema aset Nõufogude riigis.

(Kiri Usmina wallast, Dudowa kreis).

Riiguguste parafitiide wastu peab iga aus kodanik wälja astuma, juurtega wälja kistuma need pahed, mis Nõufogude riigi forda, ühiskondlikku tegewust ja tööliste ning talupoegade majapidamist takistawad.

Ja et meil neid olemas, on enam kui kindel. Uks neist jarnastest on keegi Paul Kõps, kellel mingifugust kindlat ettewõtet, ühiskondlikku tegewuse kohta arjamaist, ega ametit ei ole.

Kii rändab ta mööda Soltino ja Dudowa wahet oma alatute juttudega. Püüab halwata ja maha teha ühiskondlikku tege-

Aleksander Dmitriyewich
Tjurupa,

W. S. F. N. W. rahwakommisfariide nõufogu esimehe asetäitja. Riigi planeerimise komisfjoni esimees. W. S. F. N. W. komisfjoni liige

Partei arwab, et proegune põllumajanduse malfu seadus ei ole täiesti rahulolaw. Seepärast peab konverents tekkimistele ettepanema seadust parandada jarnafel määral, et malfu juurus iga majapidamisel wastaks täielt selle sisetulekutele, et malfu raskus oleks õiglaselt jagatud mitmesuguste talupoegade fiftide wahel, kofukõlas olles selle seifuforruga ja et seadus annaks võimalust kindlustada talupoegade majapidamiste edenemise protfessi.

Sm. Kõlowi aruanne.

Aruandega kooperatiivist eänes rahwakommisfariide nõuf. esimees Sm. Kõlow. Tema peatas põhjalikumalt kooperatiiooni üffitute kufude juures tarwitajate, põllumajanduslikfude, laenu ja tööstuse kooperatiividest.

Sm. Kõlowi aruande järele olid läbirääkimised, millest wõtsid osa Sm. Tshernow, Mirjojan, Bostifshew, Morojow, Kofitiin, Galafstshetin, Zwanow, Arantfiam. Läbirääkimised katfestati Moskwa tehase „Dinamo“ töölifste faatfonna ilumumifega, kes terwitafid konverentsi ja tõi selle tingitufeks 120.000 woltifilise transformaatori oma tööstufest.

Koosolek lõppes resolutsiooni wastumõtmisega Sm. Kõlowi aruande kohta.

näitab, et talupoeg on neist küsimustest huwitud ja otfif abinõusid, kuidas oma majapidamist paremini korraldada ja kuidas wäärnähufi fõrwaldada.

Munduses asuw punane nurf töötas, kuid töö tagajärjed pole neis tingimustes mitte rahuldawad, sest punase nurga juhataja, kes ühtlasi ka laulukoori juht on, on tööst huwitud, kuid ofawõtt on leige; noorjugu wiibib parema meelega pitsapillidel, kui esimehes.

Samogonn awalbas ka asunduse elus weel pahatihti suurt osa ja ta mõjul sünniwad igasugused mustad juhtumised. Kiriku mõju wõib märgata ainult wanade pääl. Noored, kui wahet ka käiwad, siis ainult selleks, et teada saada, kus on õhtul pitsapill.

S a j a.

Pidu peab õigel ajal päale algama. (Wingisfjare wald, Trotski fr., Leningr. kuberm.).

20. aprillil korraldas Wallerjanowi Gesti klubi pidu õhtu.

Pidu läks ijeeneft forda, kuid, kahjuks, ei taha klubi juhatus lahti jaada sellest nähtusest, et pidu jääwad tundi kolm hiljaks. Sellele lijaks tulewat weel pitad wahetajad.

Et rahwas on huwitatud klubi tööst, näitab wiimane pidu, kuhu halwa ilma päale waatamata oli faunis rohkesti pidulifst kofku tulnud. Kui need pahad küljed ära kaotada, siis wõib kindlalt tulewikule wastu minna.

Wallerjanowi noored, rohlem julgust ja energiat teie tegewuses. S. N.

Kodanik Siffa. korra juure!

Domfino af., Dufowa maak. afub keegi Siffa, kes ühtegi pidu nafjalt ei lafe ilma kifata mööda minna. Et teda mitu forda administratiwfelt juba karistatud on, siis ei ofka pidu korraldajad ei ka teifed pidulifed temaga enam midagi päale hafaata.

Jääks üle weel foda. Siffat tõsifelt kui proletaarfalt, korra juure kufjuda ehk wastofel fõrwal, kui enese üle walifjeda ei ofka, lasta fetti ofa fõita. Ka oleks siis kõigil julgem edaspidi Domfino pidule tulla. — n.

Leningradi teated.

Raadio-apparatuura hinna alanemine.

Altfia ühifuse „Raadio-perefaifha“ Põhja ja Lääne oblasti ofafond alandas raadio-apparatuura hinda 10—30%. Raadio wastumõtte aparafat „Proletaartii“ tüüpi malfab 9 rbl. 70 kop. afemel 7 rbl. 50 kop.

Wastumõtt töö fõolides.

Kewadine wastumõttmine Leningradi 1. ja 2. afime töõfõolidesse on 9, 10. ja 11. juunil. Et laste wanematele-töölifstele hõlpjamaiks teha asja, on wastumõttmine õhtutel fella 3—8-ni. Nooremad lapsed peawad ilmuma ühes täiskaswanutega.

Wastumõttmine ei jünni fõolides, waid teatud wastumõtmise kohtades, mida teada antakse aegjasti.

Sügisel on täiendam wastumõttmine. Leningradi fõolidesse wõetatfe üle 30 tuhande lapse.

Rafta torud.

Rafta kaubandus otjustas ehitada sel aastal suure maaalufe rafta edasifaatmife toru „Krasnoi efektjaniin“ tehafest kuni 1. elektri jaamani. Torude pikkus oleks umbes 5 wersta.

500 tuhat Leningradi sadama jaoks.

Wäliskaubandus murefseb Töö- ja Kaitse-nõufogu 500 tuhat rubla laenu wäljaspool eelarwet Leningradi kauba-sadama parandustööde päale, et meretaanali enam fardetawamaid kohti tammis parandada.

Brasiliassse kummipuude järele.

Rohalik botaanika aeg organiseerib ekspefitfiooni Brasiliassse kummipuude järele. Mustamere tallaful, Abfhari wabariigi piirfonna, fõrwaldatafe kummipuude kaswatus. fef botaanikaiaia katjed näitafid, et kfiimalifjed tingimifed wõimaldawad jään kummipuu kaswatamist.

See on efimene samm selle kalll taime kaswatamisel Wabariifide Liidus.

Kewadise külwi algul.

Kewadise fõoja tulekuga elawneb põllutöö. Leningradi kubermangu kõigis kreisides algafid talupojad kewadist põllutööd.

Eelmise aastaga wõrreldeks on külmipind Leningradi kub. juurenemad 256.144 tiinust 278.331 tiinu päale. mis teeb 1916 aastaga wõrreldeks 93,3 protf.

Punktpõllurammu nõudmine Leningradi kubermangus on suurenenud. Jäänud aastal anti Leningradi kubermangus 46.400 puuda, lääselewal aastal aga mitte wähem kui 125.000 puuda. Sellega ühes on talupoegade nõudmine ka põllutöö masinate päale suurenenud. Efimefena sel aastal töötawad Leningradi kubermangus neli traktori.

Seemnelaenuks on antud 35 tuhat puuda odra ja kaerajemneid.

Näitlejate karnewaali 1. mail.

Atadeemiliste teatrite direktioon kuulutas konkurssi (võistluse) välja 1. mai karnewaali asjus, millest osa võtavad ka akteatrite näitlejad.

Punane wannutamine.

2. mail, kell 11 homm. on Uritski platsil Leningradi garnisoni noorte punasewäelaste wannutamine.

Päälle wannutamise on paraad.

Täna on tööpäev.

Kubermangu tööpäevakorra määruse järel ei tohi täna tööpäev kesta üle 6 tunni.

Teadus ja tehnika.**Ahvist inimene.**

(Uuemad leidused Lõuna-Aafrikas).

Inimene põlvnenemise küsimusel on määratu suur tähtsus. Hädeli teaduse järele on see kõige inimsoo küsimuste küsimus. Ja tõeliselt, selle küsimuse lahendamiseks on huvitatud mitte ainult bioloogia ja antropoloogia, vaid veel enam fosioloogia, milles oleneb kõigi tema uurimiste alguspunkt.

Teistest küsimustest, see küsimus on tähtis mitte ainult teaduse seisukohalt, vaid ka inimese ilmavaate seisukohalt. Siia jootsevad kõiki teid niidid materialismist ühelt poolt ja spiritualismist teiselt poolt. Kas on inimene eriline olemus, kes kannab enesest "hinge", mis valitseb materiaalse (spiritualismi), ehk on tema ainult kõrgem loom ja arenes elamate olemuste redelil materiaalsest (materialismist). Meie ajal, kus on käimas mitte ainult fosioloogiline, vaid ka ideoloogiline võitlus materialismi ja selle vastu käivate õpetuste vahel, — on inimese põlvnenemise õpetusest huvitatud laiad hulgid, iga inimene, kes püüab arusaamiselt ja teaduslikult vaadelda end ja maailma.

Kuidas on siis tõeliselt lugu selle küsimusega!

Teaduse seisukohalt, on see küsimus põhimõtteliselt juba otsustatud, otsustatud juba üle poole aastaja tagasi suure Darwini poolt. 1871 aastal ilmus tema raamat "Inimene põlvnenemine", milles tema mitmekülgset ja täiesti usutavalt näitab, et inimene on ahvi järeltulija. Hiljem tegi Hädel ühel üleilmisel kongressil kokkuvõtteid XIX aastaja tööstes küsimuses ja tõendas täiesti Darwini seletust.

Õi ainult ettejuutada, määrata hoobera andis farnane inimese põlvnenemise küsimuse lahendamise usule, spirituaalsele filosoofiale, fodu kodanlikule ilmavaatele. Algas arvustused, algasid vastuväitlused "darwinismile". Suurem hulk neist vastuväidetest olid farnased, et teadus võis neid kõige suurema rahuga ignoreerida (tähelepanemata jätta). Minult ühegi neist tuli temal arvestada, ja seda enese huvide ja oma waatekohalt.

Kui inimene põlvnes ahvist, ütleb vastuväitlejad, siis peab olema inimese ja ahvi vahel "vahelili" — aga kus jee on? Keda ei ole.

Jah, teda ei ole elus oleks maateraal. Kuid darwinismi waatekohalt pidi tema olema — tähendab, tema on väljajunud ja meie peame teda otsema väljajamiste teel. Ja nii tuli teadusel ootama jääda "õnnelikult" leidust. Teadus ütles kindlasti ette, et tema olemas on, kui selle täienduse teostamine olnes juhuse. Tuli oodata farnast juhu.

Waheajal töötas teadus hoolikalt käepärast olemate tõfiasjaliste materjaalide kallal inimese ja ahvi vahelises suhetes ja üks selle olulisematest järeldustest oli, et inimene ei põlvnenud mitte ühesiti praegu elavatest ahvidest: ei šimpansist, ei gorillast, ei orang-utangist, ei gibbonist, ei ole meie otsekohene esiisa. Ei, meie inimesed ja nemad, inimesed farnased ahvid, — põlvnenesime mõnest enam warasemast ahvi tõust, kes oli meie ühine esiwanem, ja kes praegusel ajal väljajunud.

Nimelt sellest seisukohalt väljajamises tuli oodata väljajamiste leidust. Darwinist, materialist, marxist võisid oodata seda julges usust, aga spiritualist ja dualist hirmul, sest see purustab tõfiasjaliselt nende ilmavaate.

Ja neid leiduseid hakkab ilmuma, nagu seda teadus ettekuulus. Mitte kiirelt ja jägedasti, sest see oleneb õnnelikest juhtest. Ja huvitav: neid ei leita Euroopast,

waid Aasiast ja Aafrikast, nagu seda Darwin ette kuulus.

Kuni viimase ajani oli farnaseid leidusi ainult üks — 20 aastat pääl Darwini töö ilmutust dr. Dubois'i poolt Jaava saarel. See oli kuulus ahv-inimene, keda Dubois nimetas firteliseisjaks, sest tema firtet seiju tõendas leitud jääreluu. Selle tõttu arenes selle uurimisolemus ahvidest ja lähenes inimesele. Aga mis puutub pääajusse, nagu seda otustada võib leitud pää chitust, siis sejab see ahv-inimene tingimata ahvi ja inimese wahel. Kõige kõrgemat tõugu ahvi pääaju suurus on 600 kubitsentimeetrit, kuna inimese keskmine pääaju suurus on 1400 kubitsentimeetrit.

Esituste arahoidmises tähendan kohe, et kas leitud ahv-inimene on inimese otsekohene esiwanem, on teaduses veel waelusküsimus, paljud õpetlased loewad teda farnaseks meie fugaliseks fõrwalharuks, nagu seda on praegu elamad ahvid. Et tema aga oma tehachituse poolest on ahvide ja inimese wahel — see on väljaspool kahtlust.

Nii on Dubois'i ahv-inimene — esimene leitud inimese ja loomade wahelisi otseid. Teine farnane leitud tehti hilja aja eest ja selle aasta märtskuu teaduslikud ajakirjad tõid esimesi täielisemaid kirjeldusi sellest leitud, mida võib nimetada suureks wõiduks mitte ainult teadusele, waid kogu teaduslikule marxistlikule ilmavaatele. Selle leidusega lähem tutvumise on huvitav mitte ainult teadlastele, waid igale haritud inimesele. Aljargnewad teated on wõetud Ameerika teaduslikust ajakirjast.

Leiduse tegi Lõuna-Aafrika Witwatersrandi ülikooli professor Dart. Leidus tehti Aafrika lõunapoolses osas Kalahari rohtlaantes beishuanide maal. Teiti nimelt kaks asja, üks neist oli pääluu fiseimine pääaju waal (endocranial bram cast) ehk pääluu fiseimise worm, see oli täieline ja täiesti terve. Teine oli pääluu näo osa (the face of the skull); need asjad leiti lubjafuudis õige wanaft koopast. See koobas oli täidetud liiva ja lubja seguga.

Pääluu on niinimetatud dolihofealiline: pikk, kitsas, fugu piserakst fuju, nagu fawuti pikk ja kitsas. Need leitud pääluu osad on noore olemuse (lapse) omad, kes murras esimesi alalisi juurhambaid.

Pääaju mahutus on weidi suurem kui täiskaswanud šimpansel.

Kõik tundemärgid näitawad, et see pääluu on inimesefarnase ahwi oma ja kuulub n. n. Homosimiidae perekonda ja seda nimetatakse nüüd teaduslikus keeles — Australopithecus Africanus.

Sel leidusel on esimesejärgu teaduslik tähtsus. Kuulus Ameerika antropoloog Greblejela nimetas seda tähtsaks wahelili inimese esiwanemate ahelaks. Et need asjad leiti fägawalt lubja seest, siis arwab Greblejela, et see on wanemast ajast pärit kui kõik seni leitud inimeste esiwanemate luud. Wäga wõimalik, et see olemus elas maateraal enam kui fadatuhat aastat tagasi.

Australopithecus Africanus on enam faugem esiwanem inimesele kui Dubois'i ahv-inimene, keda teaduses seni tunti kui kõige wanemat inimsoo esiwanemat. Tema ei ole ahv-inimene, nagu seda on Pithecantropus, waid inim-ahv, f. o. see olemus, kes oli just enne alginimesi. Teda võib nimetada "puuduwaks lülitiks" f. o. selle wahemormiks, kellel on ühtlasi inimese ja ahwi omadused. Selle järeltulijatest võis arenemise teel saada praegused inimesed.

Professor Dart ise ütleb tema kohta, et see grupp olemusi, kes omandas fierskoopilise nägemise, võis oma arenemise teel faugele maha jätta kõik teised inimesefarnased ahvid, sest nende suurem pääaju andis neile fujutusi wälisilmast, mille peenfuji wõtsid nemad wastu nägemise, fufumise ja fuulmise waral. Nemad fufufafid oma kätse ja jalgu farnaselt, nagu see täiesti wõimata on praegu elawatel ahvidel. Teiste fõnadega, nende filmad nägid, nende fõrwad fuulfid, nende käd tarwitafid asju palju suurema arusaamisega ja teadwusega, kui seda teewad praegused ahvid.

Paljudel näib see eht imeline olemat, et see eelahwi ja eelinimeseline olemus leiti esimesena Lõuna-Aafrikas, ja nimelt Beishuanis maal, sest praegu walitsewat kiiimat Kalaharis ei wõi pidada farnasets, mis oleks fõodne kõrgemate olemuste tekkimiseks. Geoloogid tunnistawad aga ühemeelelt, et kiiima selles maafosas on wähe muutunud kriidajast alates. Kuid meie peame oletama, et just nende olemuste arenenud pääaju (mõistus) tegi neile wõimalikuks elamise selles mittefõodjas ümbruses.

Need on teated, mis meie jõudnud nüesti leitud inimeste farnasest olemusest. Ei ole mingit kahtlust, et teadus on fawnud suure wõidu, mis fannitab materialistliku waadet inimese põlvnenemise.

Materialistlikust waatekohast on inimene — firtesti seis, käsi ja pääaju. Ja kõik need elemendid arenesid järjekindlalt ahwist inimeseni. Mitte isand jumal ei puhunud ühel ilusal päewal oma hinge fawitufisse ja lõi sellega inimese, waid loodus oma fuurepärase ja igawesel arenemiseel lõi fadatuhandete ja miljoniite aastate wältel enne inimese farnasest ahwid, siis Australopithecus Africanuse, selle järel Pithecantropuse, siis Heidelbergi, Neandertali inimesed ja lõpuks farnase, nagu meie seda näeme praegu fawiliseeritud mail.

Prof. Gredesku li järele.

Teadaanded.

Reil, kes 1. mai rongikõigust Haridusmajaga osa wõtawad, tuleb koguda Haridusmajasse kell 9 hommikul.

Juhatus.

Neljapäeval, 30. aprillil kell 8 õhtul on haridusmajas naisringi foorolel.

Drantsiaator.

Wastutaw toimetaja: H. Treufeldt.

Wäljaandja: Eesti Kirjastuse Ühitis.

"Edasi" maa- ja linnafirjasaatjate üleoblastiline nõupidamine

algab 2. mail kell 12 päewal

Fontanka 27, teisel korral, faafis.

Nõupidamisest wõtawad osa kõik "Edasi" linnafirjasaatjad ja faastõblised.

Tähelepanuks

noortele ja organisatsioonidele!

Täna ilmub trükit

„Säde“

esimese mai nummer.

Wõib faada: Fontanka 27.

Täna ilmub trükit

„Dras“

nr. 3 (9)

rikkaliku fifu ja piltidega.

Hind 60 kop.

Lehet. 96.

Eesti Kirjastuse Ühitis

Fontanka 27.

Täna ilmub trükit "Edasi" tellijate arwu suurendamiseks laaja aidata!

Sm. W. Kingisepa nimeline Eesti tööliste haridusmaja

Laupäeval, 2. mail

üleoblastilise maa- ja linnafirjasaatjate nõupidamise puhul

Üldleningradiline

Side-õhtu

fm. Wallneri kõne ja mitmejugu eeskawaga.

Esinewad Leningradi asutused. Kulude katmiseks wadatahtlik maks.

Algas kell 8 õhtul.

Kõik side-õhtule!

Korraldaw kommisjon.

Sm. W. Kingisepa nimeline Eesti tööliste haridusmaja.

Buhtepäeval, 3. mail, kell 8 õhtul

Sm. W. Kingisepa mälestusõhtu.

Kõneleb fm. Klaas.

Sisfeminek kõigile waba.

W. R. P. Lening. kub. agitpr. osak. Eesti sekkfioon.

Petr. Wiiburi poolt Eesti tööliste klubi.

Laupäeval, 2. mail f. a., kell 8 õhtul

„Parwepoisid“

Teuvo Pakkala. Rahwamäng laludega 3 waatuse.

Juhatus.

Buhtwas, Rahwuswahemuste klubi „Töö“ runnides

Oktoobri uul. nr. 16.

Buhtepäeval, 3. mail f. a.

Sm. Kingisepa mälestusõhtu

Algas kell 9 õhtul.

Sisfeminek kõigile waba.

W. R. P. Buhtwa kluboni agit-prop. osakonna Eesti sekkfioon.

Tarwitatakse seppa,

kes auru ja laladituse mafinataga iluber oskab kää. Adress: cr. Kuks-pino, Cobxor Kaskkovo.

Ostin wenda Kustaw Kütti, pärit Saaremaalt, wamandast. Kellel tema üle teateid peaks olema, palun neid edasi anda kas „Edasi“ toimetusele ehk Ameerikas ilmuta eestikeelse lehe „Ilue Ilma“ talitusele, adress: c. o. „Uus Ilm“ — 1787 — 1-st ave, New-York.

Wiimast teated minu wenna Gusaw Kütti üle on 1916 a. apr. elas ta Thernigowi kub., Bogari (Morap) linnas ja töötas W. T. Ruthenbergi tubala wabrikus.

Ostija P. Kütt.

Dr. Grünberg

Wõtanije (end. Snamensk.) uul.

nr. 2, 25. Oktobri

prosp. nurgal, telef. 562-37 — Wastu-

wõte iga päew kella 9—12 h. m. a kella

4—8 õhtul; naisterahwastele eraldi.

Praegusaja arstimisabinud.

Sifilis (914) ja tripper (terawat. ja

ja t.) ja tripper (terawat. ja

Singurgaande igafalgne arstimine,

Wõtanije (end. Snamensk.) uul.

nr. 2, 25. Oktobri

prosp. nurgal, telef. 562-37 — Wastu-

wõte iga päew kella 9—12 h. m. a kella

4—8 õhtul; naisterahwastele eraldi.

Praegusaja arstimisabinud.

Sifilis (914) ja tripper (terawat. ja

ja t.) ja tripper (terawat. ja

Singurgaande igafalgne arstimine,

Wõtanije (end. Snamensk.) uul.

nr. 2, 25. Oktobri

prosp. nurgal, telef. 562-37 — Wastu-

wõte iga päew kella 9—12 h. m. a kella

4—8 õhtul; naisterahwastele eraldi.